

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 07.02.2014 roku

BM-1-071-25/14/3

DWOiP-I-071-5/14

Dot. BPS/043-47-2038-MS/14

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 10.02.14.
nr 567 podpis: Borusewicz

4 Grzegorz W. Dobrowolski
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 11.02.14
nr 797 podpis: Rusko

Pan

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

W nawiązaniu do pisma z dnia 15 stycznia 2014 roku, BPS/043-47-2038-MS/14, przy którym przesłano oświadczenie złożone przez Pana Grzegorza Wojciechowskiego Senatora Rzeczypospolitej Polskiej wspólnie z innymi senatorami podczas 47 posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 10 stycznia 2014 roku, które dotyczy Pana Arkadiusza D., skazanego wyrokami Sądu Rejonowego w Grójcu na karę pozbawienia wolności i zgłaszanymi wątpliwościami, czy aktualny stan zdrowia osadzonego pozwala na odbywanie kary pozbawienia wolności, uprzejmie informuję co następuje:

In principio należy zaznaczyć, iż w polskim systemie prawnym obowiązuje konstytucyjna zasada podziału władz, czego wyrazem jest odrębność władzy sądowniczej polegającej na sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Art. 173 *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* (Dz.U. 1997/78/483 z późn. zm.) stanowi, że Sądy i Trybunały są władzą odrębną i niezależną od innych władz. Minister Sprawiedliwości sprawuje jedynie zewnętrzny nadzór administracyjny nad działalnością sądów. W zakresie orzekania sądy korzystają z konstytucyjnej zasady

niezawisłości, stąd też kontrola orzeczeń sądowych, możliwa jest jedynie w drodze środków odwoławczych.

W świetle powyższych informacji wyjaśniam, iż Minister Sprawiedliwości w ramach nadzoru administracyjnego sprawowanego nad sądami nie dysponuje instrumentami pozwalającymi na merytoryczną ocenę orzeczeń sądowych. Zgodnie z dyspozycją art. 7 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (tekst jednolity Dz.U. 2013/427 z późn. zm.), nadzór nad działalnością sądów w zakresie orzekania sprawuje Sąd Najwyższy, w trybie określonym ustawami. Zatem ocena wskazywanych w przekazanym oświadczeniu Senatorów orzeczeń Sądu Rejonowego w Grójcu pozostaje poza kompetencjami Ministra Sprawiedliwości.

Natomiast w zakresie regulacji dotyczących osób skazanych, które odbywają karę pozbawienia wolności, przedstawiam poniżej zarys sytuacji prawnej w tym przedmiocie. Skazanego przyjętego do aresztu śledczego poddaje się między innymi wstępnym badaniom lekarskim i wstępnym badaniom osobopoznawczym, o czym traktuje art. 79b § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku *Kodeks karny wykonawczy* (Dz.U. 1997/90/557 z późn. zm.). Natomiast regulacje prawne dotyczące klasyfikacji skazanych, są zawarte między innymi w art. 82 k.k.w. oraz w rozporządzeniach wykonawczych wydanych na podstawie tej ustawy.

Z dyspozycji art. 82 § 1 k.k.w. wynika, że w celu stwarzania warunków sprzyjających indywidualnemu postępowaniu ze skazanymi, zapobieganiu szkodliwym wpływom skazanych zdemoralizowanych oraz zapewnieniu skazanym bezpieczeństwa osobistego, wyboru właściwego systemu wykonywania kary, rodzaju i typu zakładu karnego oraz rozmieszczenia skazanych wewnątrz zakładu karnego – dokonuje się ich klasyfikacji. Stan zdrowia fizycznego i psychicznego, stanowi jeden z elementów dokonywania klasyfikacji skazanych (§ 2 pkt 6). Podstawą klasyfikacji są w szczególności badania osobopoznawcze (§ 3).

W czasie pobytu skazanego w zakładzie karnym lub areszcie śledczym zgodnie z dyspozycją art. 83 § 1 k.k.w. skazanego poddaje się w miarę potrzeby,

za jego zgodą, badaniom psychologicznym, a także psychiatrycznym. Sędzia penitencjarny może zarządzić przeprowadzenie badań bez zgody skazanego. Na podstawie przepisu art. 83 § 3 k.k.w. zostało wydane Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 marca 2000 roku *w sprawie zasad organizacji i warunków przeprowadzania badań psychologicznych i psychiatrycznych w ośrodkach diagnostycznych* (Dz.U. 2000/29/369), która to regulacja określa zasady organizacji badań i warunki ich przeprowadzania.

W jednostce penitencjarnej, co do zasady, na badania psychologiczne i psychiatryczne w ośrodkach diagnostycznych kieruje skazanego dyrektor zakładu karnego lub aresztu śledczego, na wniosek psychologa, wychowawcy lub psychiatry. W przypadku braku zgody skazanego na poddanie się badaniom, dyrektor występuje z wnioskiem do sędziego penitencjarnego o zarządzenie przeprowadzenia badań.

Nadzór nad legalnością i prawidłowością wykonywania kary pozbawienia wolności, kary aresztu, tymczasowego aresztowania, zatrzymania oraz środka zabezpieczającego związanego z umieszczeniem w zakładzie zamkniętym, a także kar porządkowych i środków przymusu skutkujących pozbawieniem wolności sprawuje sędzia penitencjarny (art. 32 k.k.w.).

Służba Więzienna podlega Ministrowi Sprawiedliwości, jednak decyzje w jednostkowych sprawach wydawane przez właściwe organy tej formacji, które zgodnie z obowiązującymi przepisami zostały zastrzeżone do ich właściwości, nie mogą być wydawane przez Ministra Sprawiedliwości w zastępstwie tych organów. Decyzje dyrektora zakładu karnego lub aresztu śledczego, jako organu postępowania wykonawczego, stosownie do dyspozycji art. 7 § 1 k.k.w. skazany może zaskarżyć do sądu z powodu jej niezgodności z prawem, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Aktualnie Pan Arkadiusz D jest osadzony w Areszcie Śledczym w Warszawie-Białolece. Z informacji przekazanych przez Służbę Więzienną wynika, że skazany został skierowany na badania psychologiczne

w ośrodku diagnostycznym. Na podstawie badań sporządzono orzeczenie psychologiczno-penitencjarne. Z orzeczenia tego wynika, że w stosunku do skazanego Pana Arkadiusza D zachodzi potrzeba stosowania oddziaływań specjalistycznych w oddziale terapeutycznym dla skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo, w związku z czym ww. skazany zostanie przetransportowany do Aresztu Śledczego w Kielcach, celem osadzenia we właściwym oddziale terapeutycznym.

W przypadku potrzeby poddania dalszym badaniom stanu zdrowia Pana Arkadiusza D, właściwe kompetencje w tym przedmiocie posiada Dyrektor jednostki penitencjarnej, w której ww. będzie osadzony. Natomiast czynności w zakresie nadzoru penitencjarnego sprawować będzie sędzia penitencjarny z Sądu Okręgowego właściwego ze względu na położenie jednostki penitencjarnej.

In fine informuję, że niezależnie od powyżej przedstawionych informacji, o wątpliwościach w zakresie stanu zdrowia skazanego, zgłoszonych w ww. oświadczeniu, został poinformowany Prezes Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, celem zbadania sprawy w trybie nadzoru penitencjarnego, a szczególnie kwestii możliwości odbywania kary pozbawienia wolności przez Pana Arkadiusza D, pod kątem stanu zdrowia tego osadzonego.

2 powołaniem

Z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Stanisław Chmielewski
PODSEKRETARZ STANU